

OBSAH

Úvod	9
1. kapitola – Stručný historický vývoj týkající se moře	13
1.1 Starší vývoj týkající se moře	13
1.2 Konference o mořském právu	17
2. kapitola – Právní režim moře (volné moře a výlučná ekonomická zóna)	23
2.1 Vymezení volného moře a výlučné ekonomické zóny	24
2.2 Právní režim výlučné ekonomické zóny	27
2.2.1 Práva pobřežního státu ve výlučné ekonomické zóně	27
2.2.1.1 Rybolov ve výlučné ekonomické zóně	29
2.2.1.2 Další práva pobřežního státu ve výlučné ekonomické zóně	31
2.2.2 Práva ostatních států ve výlučné ekonomické zóně	33
2.2.2.1 Interpretace pravidel týkajících se výlučné ekonomické zóny ve vztahu k ostatním státům	34
2.3 Svoboda volného moře a jeho využívání	40
2.3.1 Svobody volného moře	42
2.3.2 Určení volného moře pro mírové účely	49
2.3.2.1 Mírové využívání mořského dna	53
2.4 Srovnání právního režimu volného moře s kosmickým prostorem	55
2.4.1 Zákaz přivlastnění kosmického prostoru a volného moře	55
2.4.1.1 Uplatňování soukromoprávních nároků vůči Měsíci a jiným nebeským tělesům (exkurs)	58
2.4.2 Svoboda volného moře a kosmického prostoru	64
2.4.3 Mírové využívání volného moře a kosmu	66
3. kapitola – Právní režim mořského dna (kontinentální šelf a mořské dno za hranicí národní jurisdikce)	72
3.1 Vývoj, pokud jde o mořské dno, po Ženevské konferenci o mořském právu v roce 1958	74
3.1.1 Kontinentální šelf v Úmluvě OSN o mořském právu a vztah k mořskému dnu za hranicemi národní jurisdikce	80
3.2 Společné dědictví lidstva a zákaz přivlastnění mořského dna za hranicemi národní jurisdikce států	90

3.2.1	Společné dědictví lidstva	91
3.2.2	Zákaz přivlastnění mořského dna za hranicemi národní jurisdikce států	94
3.3	Organizace mořského dna (Úřad)	96
3.4	Mezinárodní režim pro využívání zdrojů mořského dna	101
3.4.1	Pravidla, předpisy, postupy Organizace (vyhledávání, průzkum)	107
3.4.2	Těžba	118
3.5	Mezinárodní odpovědnost za činnost na mořském dnu	122
3.5.1	Odpovědnost a závazky států sponzorujících osoby a entity s ohledem na činnost v Oblasti	123
3.6	Vnitrostátní provádění Úmluvy o mořském právu ve vztahu k mořskému dnu v České republice	128
3.7	Srovnání společného dědictví lidstva ve vztahu k Oblasti, Měsíci a Antarktidě	133
3.7.1	Vývoj ve vztahu k Měsíci	134
3.7.2	Vývoj ve vztahu k Antarktidě	138
3.7.3	Srovnání norem, ve kterých je vyjádřeno společné dědictví lidstva ve vztahu k mořskému dnu a k Měsíci	139
4.	kapitola – Právní režim mořských polárních oblastí (Antarktida, Arktida)	148
4.1	Moře okolo Antarktidy	148
4.1.1	Antarktický smluvní systém	150
4.1.2	Vztah Smlouvy o Antarktidě k mořskému právu, zejména k Úmluvě OSN o mořském právu	155
4.1.3	Antarktický smluvní systém ve vztahu k moři	162
4.1.3.1	Protokol o ochraně životního prostředí Antarktidy ke Smlouvě o Antarktidě	170
4.2	Severní ledový oceán (Arktida)	175
4.2.1	Otázka územních nároků v Arktidě	177
4.2.2	Normy mezinárodního mořského práva aplikovatelné na Arktidu	180
4.2.2.1	Arktida (Severní ledový oceán) a Úmluva OSN o mořském právu	185
4.2.2.2	Vymezení mořských hranic v Arktidě	186
4.2.2.3	Problematika plavby v Arktidě	188

4.2.2.4	Nároky týkající se kontinentálního šelfu v Arktidě	190
4.2.3	Ochrana prostředí v Arktidě	194
4.2.4	Zájem států o Arktidu	198
4.3	Srovnání právního režimu mořských polárních oblastí	200
5.	kapitola – Právní režim týkající se lodí a jiných objektů	205
5.1	Příslušnost lodí, registrace (právo vlajky) a členění lodí	206
5.1.1	Námořní rejstřík České republiky	208
5.1.2	Problematika příslušnosti lodí v rozhodnutích Mezinárodního tribunálu pro mořské právo ve vztahu k výlučné ekonomické zóně a volnému moři	210
5.2	Výkon jurisdikce nad loděmi a jinými objekty	217
5.3	Členění lodí podle mezinárodního mořského práva	221
5.3.1	Právní postavení válečných a státních lodí (lodí vlastněných nebo provozovaných státem)	224
5.3.1.1	Definice a postavení válečných lodí a lodí vlastněných a provozovaných státem	225
5.3.2	Právní postavení obchodních lodí	230
5.3.2.1	Případy srážky nebo jakékoli jiné plavební nehody	230
5.3.2.2	Pirátsství	230
5.3.2.3	Neoprávněné vysílání z volného moře	245
5.3.2.4	Právo na prohlídku lodě	246
5.3.2.5	Právo na pronásledování lodě	248
5.3.2.6	Ochrana zájmů států před znečištěním moře	251
5.4	Umělé ostrovy a zařízení na volném moři a na mořském dnu za hranicemi národní jurisdikce	252
5.4.1	Jurisdikce nad umělými ostrovy a zařízeními na volném moři	252
5.4.2	Jurisdikce na mořském dnu	253
5.5	Srovnání postavení lodí s postavením kosmických objektů v kosmu, na nebeských tělesech a nad stanicemi v Antarktidě	255
5.5.1	Jurisdikce nad kosmickými objekty a osobami v kosmickém prostoru	255
5.5.2	Jurisdikce nad objekty a osobami na Měsíci a jiných nebeských tělesech	259
5.5.3	Výkon jurisdikce nad stanicemi a osobami v Antarktidě	259

6. kapitola – Řešení sporů ve vztahu k moři a k mořskému dnu . . .	263
6.1 Obecné otázky řešení sporů podle Úmluvy OSN o mořském právu	263
6.1.1 Otázka konkurence jurisdikcí více tribunálů	265
6.2 Mezinárodní tribunál pro mořské právo	268
6.2.1 Řízení před Tribunálem pro mořské právo	269
6.2.2 Komora pro spory týkající se mořského dna	273
6.3 Rozhodčí řízení v rámci Úmluvy OSN o mořském právu	279
6.4 Soudní a arbitrážní řízení podle Úmluvy OSN o mořském právu	287
6.5 Srovnání řešení sporů k moři, Antarktidě, kosmickému prostoru	288
Závěr	291
Summary	295
Literatura	297
O autorovi	312
Věcný rejstřík	313